

2. ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ

A

- acies: «αιχμή»· πρβλ. άκ-ρη, ακ-μή (ακόντιο, ακίδα, οξύς, οξύνω κτλ.)
- ad vesperum = *πρὸς ἑσπέραν*
- aditus < adeo (ad + eo $\simeq$ εἶ-μι) [αμαξ-ιτός, προσ-ιτός, απρόσιτος, ιταμός (= αυτός που δείχνει μια προκλητική αναίδεια και περιφρόνηση⁷), ισθμός, εισ-ιτήριο, εξιτήριο, αν-ιόν, ανεξ-ίτηλος]
- administro· minister ·πρβλ. minimus > μίνιμουμ: πρβλ. μινιατούρα, μινόρε
- admoneo (ad + moneo)· moneo: πρβλ. monumentum $\simeq$ μνημείο (< meminī)
- adporto (ad + porto)
- advento (θαμιστικό του ρ. advenio): Βαίνω (βάση, βατήρας, βήμα, βάθρο, βωμός)
- adversus (ad +versus) < ad + verito: πρβλ. βέρτιγκο· vs (συντομογραφία του versus = εναντίον)
- advolo (ad + volo = πετώ): πρβλ. Βόλεϊ, Βολέ
- ager $\simeq$ αγρός (αγροτικός, αγροτεμάχιο, αγρόκτημα)
- agmen $\simeq$ άγημα < ago: άγω (διάγω, εισάγω, αγέλη, αγώνας, αγωγός, αγωγή, άξονας, άμαξα, άξιος, αρχηγός, ξεναγός, στρατηγός)
- ago: άγω, πρβλ. ακτιβισμός (έντονες μορφές αγώνα για την επίτευξη στόχων), ακτιβιστής (διάγω, εισάγω, αγέλη, αγώνας, αγωγός, αγωγή, άξονας, άμαξα, άξιος, αρχηγός, ξεναγός, στρατηγός)
- agricultura < ager + cultura (= καλλιέργεια)· πρβλ. κουλτούρα
- aio: ήμί, ήν (= λέγω, είπα)
- alacer: πρβλ. αλέγρος
- albus > άλμπουμ: πρβλ. αλμπίνος
- alius $\simeq$ άλ-λος (από πολλούς)
- alo (= τρέφω, εκτρέφω) < άλ-δαίνω: πρβλ. sub-oles, ad-olescens
- alter: έ-τερος
- amica < amo· amabilis, amicitia: πρβλ. αμόρε
- amicitia < amica < amo ·amabilis: πρβλ. αμόρε
- animus: κυρ. «πνοή, φύσημα»· πρβλ. άνεμος, ανιμισμός
- antecello: *-cello πρβλ. collis, κολωνός, Κολωνάκι
- antiquitas ·antiquus, -a, -um: πρβλ. αντίκα, αντικέρ

⁷[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/search.html?q=%CE%B9%CF%84%CE%B1%CE%BC%CF%8C&sin=all

- aperio > Απρίλιος
- arbor: πρβλ. άλμπουρο
- arma > άρματα > αρματολός
- armatus: πρβλ. άρματα > αρματολός
- auctoritas < augeo $\simeq$ αύξάνω (αυξητικός, αυξομείωση, επαύξηση)
- audio: auris < *ausis· οὔς, ἀῖω (= ακούω, αισθάνομαι)
- augeo $\simeq$ αύξάνω (αυξητικός, αυξομείωση, επαύξηση)
- Augustus $\geq$ Αύγουστος
- avis: αετός, αἰετός < aFi-ετός

B

- barbarus $\leq$ Βάρβαρος (πρβλ. βαρ-βαρ) (βαρβαρικός, βαρβαρότητα)
- bellum: πρβλ. ρέμπελος
- bene (επίρρ.) ·bonus (επ.), bene-ficium (ουσ.): πρβλ. μπουνάτσα (= καλοκαιρία), μπόνους, μπο(υ)ναμάς
- benevolentia < bene + volo $\simeq$ βούλομαι (βούληση, βουλευτικός)
- bonus > μπόνους· πρβλ. μπουνάτσα, μπο(υ)ναμάς
- bos $\simeq$ βόδι

C

- cado: πρβλ. κάζο, καζούρα
- caelum: πρβλ. σιέλ
- Caesar: πρβλ. καισαρική τομή, καισαρισμός, καισαροπαπισμός
- calceus: πρβλ. κάλτσα, καλσόν
- Campania: campus > κάμπος· πρβλ. σαμπάνια
- caritas < carus (= αγαπητός, ακριβός)
- caro: πρβλ. κείρω < *κερ-γω = κουρεύω (καρπός, κορμός, κέρμα, κουρά)
- castra & castrum > κάστρο: πρβλ. καστροπολιτεία
- casus < cado: πρβλ. κάζο, καζούρα
- caveo: κοέω < *κοFέω (= παρατηρώ)
- celeriter < celer (= γρήγορος): πρβλ. κέλητας (= γρήγορο άλογο)
- censeo > censor (= τιμητής, αξίωμα στη Ρώμη): πρβλ. κήνσορας
- cera $\simeq$ κερι: κηρός, κηρίον
- cerno $\simeq$ δια-κρίνω (ανακρίνω, απόκριση, έγκριτος, έγκριση, επικριτικός, πρόκριτος, υποκριτής)

- cerva: *κέρας*· πρβλ. κέρατο, κερατοειδής (κάρα, καρατομώ, κρανίο, κράνος, κριός, κορυφή)
- cervices, cer-vix: κάρα, καρατομώ, κέρατο, κρανίο, κράνος, κριός, κορυφή
- circumsedeo (circum + sedeo)·sedes: *ἔδρα* , *ἔζομαι*· (καθέδρα, καθεδρικός)
- clades: *κλάω* (= θραύω, σπάζω), *κλάσμα*, *ανακλώ*, *ανακλαστικός*, *αντανακλώ*, *αντανακλαστικός*
- coetus (cum + eo <*ei- ≈ *εἶμι*) [αμαξ-ιτός, προσ-ιτός, απρόσιτος, ιταμός (= αυτός που δείχνει μια προκλητική αναίδεια και περιφρόνηση⁸), ισθμός, εισ-ιτήριο, εξιτήριο, αν-ιόν, ανεξ-ίτηλος, ιονιστής]
- cognosco: πρβλ. *γι-γνώσκω* (γνώση, γνώμη, ευγνώμων, γνωστός, γνώρισμα, απόγνωση, αναγνωστικό)
- collis: *κολωνός*, *κολώνα*, *Κολωνάκι*
- colo ·agri-cultura: πρβλ. *κουλτούρα*
- commilito < cum + miles: πρβλ. *μilitarισμός*
- communis: πρβλ. *κομουνισμός*
- compleo· plenus: *πλήρης*, *πλήθος*, *πληρώ*, *συμ-πληρώνω*, *πληθώρα*, *πλεονασμός*, *πλειοδοσία*, *πλησμονή*, *άπληστος*, *άπλετος*, *πολύς*, *πλείστος*, *πλούτος*· πρβλ. *κομπλέ*
- concito (con < cum + cito = *κινώ γρήγορα*)
- concordia (cum + cor, cordis = *καρδιά*): *τὸ κῆρ*, *καρδιά*, *καρδιακός*, *καρδι(ο)-*: ως *α'* συνθετικό
- condo (con < cum = *ὁμοῦ* + do): *δί-δω-μι* (*δώρο*, *παραδίδω*, *παράδοση*, *επιδίδομαι*, *δωροθέτης*, *δόση*, *προδοσία*, *μισθοδοσία*, *αιμοδότης*)
- conformo (cum + formo)· forma: πρβλ. *κονφορμισμός* ή *κομφορμισμός* (*συμβατισμός*)· πρβλ. *φόρμα*, *φόρμουλα*
- confugio ≈ *καταφεύγω* (*φευγαλέος*, *αποφεύγω*, *προσφυγή*, *αναπόφευκτος*)
- confundo (σουπίνo: confusum): πρβλ. *κομφούζιο*
- congregior: πρβλ. *κογκρέσο* (= *συνέλευση*)· e-gredior
- coniunx ≈ *σύζυγος* (cum + iugum, *συν* + *ζυγός*): πρβλ. *ζυγός*
- consequor ·socius, secundus:πρβλ. *σοσιαλισμός*, *σεκόντο* (*έπομαι*, *επόμενος*, *οπαδός*, *επομένως*, *συνεπής*)
- conservo: πρβλ. *κονσέρβα*
- consido (cum + sido = *καθίζω*)· πρβλ. sedeo (= *είμαι καθισμένος*): *ἔδρα* , *ἔζομαι* ·(*καθέδρα*, *καθεδρικός*)

⁸[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/search.html?q=%CE%B9%CF%84%CE%B1%CE%BC%CF%8C&sin=all

- *consisto* $\approx$ συν-ίστα-μαι (προϊστάμενος, ιστίο, απόσταση, σταθμός, στάθμη, κατάσταση, στύλος)
- *constantia* (< *constans* -*antis*): πρβλ. Κωνσταντίνος
- *constituo* (*con* < *cum* + *statuo* = *συνίστημι*): πρβλ. *ινστιτούτο* (προϊσταμαι, στάση, απόστημα, ιστίο, σταθμός, στάθμη, κατάσταση, στύλος)
- *contineo* (*con* < *cum* = *ὁμοῦ* + *teneo*): τένοντας, τείνω, τόνος, τάση, τανάλια
- *contra*: πρβλ. κόντρα
- *coria*: πρβλ. (φωτο)κόπια
- *corvus* $\approx$ κόρακας
- *crudeliter* < *crudelis* (= σκληρός)· πρβλ. *cruentus* < *cruor* = αίμα: πρβλ. κρέας, κρεάτινος, πάγκρεας
- *cruentus* < *cruor* (= αίμα): πρβλ. κρέας
- *cultellus*: υποκοριστικό του *culter*: πρβλ. σκάλ-λω, σκαλίζω, σκαληνός
- *culter*: σκάλλω, σκαλίζω, δρυοκολάπτης
- *cura*· *curo*: πρβλ. κούρα, κουράρω
- *curro*: πρβλ. κούρσα, κουρσεύω, κουρσάρος, κούριερ
- *custodia* > κουστωδία (επίσημη συνοδεία αστυνομικών ή στρατιωτικών)

D

- *decerno* (*de* + *carno*): καρπ-ός (καρπερός, καρπώνομαι, άκαρπος, πολυκαρπία)
- *decet*: πρβλ. ντεκόρ
- *delecti* < *deligo* (*de* + *lego*): λέγω, διαλέγω, λογισμός
- *deligo* (*de* + *lego*): λέγω, συλλέγω, υπολογίζω, λεζάντα
- *desilio*: πρβλ. σάλτο
- *deterreo* (*de* + *terreo*) · *terror* $\approx$ τρόμος: *τρέω*, *τρέμω*, *τρομερός*
- *deus*: κυρ. «θεός του φωτός»· πρβλ. Ζευς, Διός
- *dextra*: *dex-ter* $\approx$ δεξιός (δεξιότητα, αδέξιος, δεξιόχειρας, επιδέξιος)
- *diaeta* < αρχ. *δίαιτα*
- *Diana* < *Divana* < *divus*: Ζευς, Διός, Διώνη, *δῖος* (= θεϊκός), διάνα
- *dico*: *δείκ-νυμι* (δεικτικός, απόδειξη, δίκη, δικαιοσύνη, δικαστής)
- *dictator* > δικτάτορας
- *dictum* < *dico*: *δείκ-νυμι* (δεικτικός, απόδειξη, δίκη, δικαιοσύνη, δικαστής)
- *dies*: Δίας, *deus*: κυρ. «θεός του φωτός»
- *dilucide* < *dilucidus*, -a, -um < *di* + *lumen*, *lux*: προέλευση από το πρωτοινδ. *lewk-* (λευκός, λαμπερός) πρβλ. λυκαυγές, λύνχος, λούστρο λευκός, λυκόφως (όσα προέρχονται από τη *λύκη = πρωινό φως, χαρταυγή)

- disco: δι-δάσκομαι (διδαχή, δίδαγμα, δίδακτρα, δάσκαλος)
- discurre (dis + curro): πρβλ. κούρσα, κούριερ
- disimulo (dis + simulo)·similis $\simeq$ όμοιος, simul, simulatio, simulacrum $\simeq$ ομοίωμα
- diu (επίρρ.): κυρ. «στη διάρκεια της μέρας» ·dies: Δίας, deus : κυρ. «θεός του φωτός»
- divitiae: «αγαθά-προσφορά των θεών»· divus, δῖος, Δίας
- do: δί-δω-μι, δίνω (παραδίδω, επιδίδομαι, δώρο, δωρεά, δωροθέτης, δόση, παράδοση, προδοσία, μισθοδοσία, αιμοδότης)
- doceo: δοκέω, δόγμα· πρβλ. ντοκουμέντο (δόκιμος, δοκιμάζω, δόξα, κενόδοξος, ομόδοξος, προσδοκία)
- dolus $\simeq$ δόλος (δόλιος, δολερός)
- domestici < domus: δέμω, πολεοδόμος, δομή, δώμα, υπνοδωμάτιο, νεόδητος, δέμας, δεσπότης (< *δεμ-σ-πότης)
- domus: δέμω, (πολεοδόμος, δομή, δώμα, δομικός, υπνοδωμάτιο, νεόδητος, δέμας)
- donum $\simeq$ δώρο < do : δί-δω-μι (δόση παραδίδω, επιδίδομαι, δώρο, δωρεά, δωροθέτης, παράδοση, προδοσία, μισθοδοσία, αιμοδότης)
- dormio: δαρ-θάνω (= κοιμάμαι)
- dos $\simeq$ δωτ-ίνη < do: δί-δω-μι, δώρο (δόση παραδίδω, επιδίδομαι, δώρο, δωρεά, δωροθέτης, παράδοση, προδοσία, μισθοδοσία, αιμοδότης)
- duo $\simeq$ δύο
- durus: πρβλ. ντούρος
- dux > δούκας > δουκάτο

E

- effemino $\simeq$ εκ-θηλύνω < ec + femina: πρβλ. φεμινισμός
- ego $\leq$ εγώ
- ephippium < αρχ. ἐφίππιον
- epicus $\leq$ επικός (έπος, επύλλιο)
- epistula $\leq$ επιστολή (επιστολικός, επιστολογράφος, επιστολογραφία, επιστολογραφικός, επιστολόχαρτο)
- eques < equus $\simeq$ ίππος (τέθριππο, ιππότης)
- equester < equus $\simeq$ ίππος (τέθριππο, ιππότης)
- equitatus ·equestris, eques, equus $\simeq$ ίππος (τέθριππο, ιππότης)
- erat, erant < *esat, *esant: *esmi > εἰμί
- erit < *esit: *esmi > εἰμί
- esse: *esmi > εἰμί
- est: *esmi > εἰμί

- excellens· πρβλ. antecello·collis: κολωνός, Κολωνάκι
- exitus < exeo (ex + eo <*ei- ≈ εἶμι) [εξιτήριο, ισθμός, εισιτήριο, ανεξίτηλος, ανιόν, κατιόν, ιονιστής, ιταμός, προσιτός, απρόσιτος]
- expedio < ex + res ≈ πόδι· πρβλ. ἐκποδών (πόδι, ποδαρικό, ποδόλουτρο, τροχοπέδη, πεδίο, πεδιάδα, πέδιλο, πεζός)
- experior ·peri-tus, peri-culum: πειρῶμαι, πείρα (πειρατής, πείραμα, πειρακτήρι, πειράζω, πειρασμός, πειραματισμός)
- exspiro (ex + spiro): πρβλ. σπιρτόζος, σπέρτο
- exterreo ·terror ≈ τρόμος: τρέω, τρέμω, τρομερός
- extraho (ex + traho): πρβλ. τρακτέρ
- extremus: πρβλ. εξτρεμισμός

F

- facies: πρβλ. φάτσα
- factum < facio: ντεφάκτο
- familia: πρβλ. φαμίλια
- fateor: φημί, φάσκω, φατός (ἄφατος), φάτις (φήμη, κατάφαση, αντίφαση, αφασία, φωνή)
- femina, -ae: φεμινισμός, φεμινιστής, θη-λυκός, θη-λάζω, fi-lius
- fero ≈ φέρω: ενδιαφέρομαι, φορείο, φαρέτρα, ισοφαρίζω, αυτόφωρο
- ferox: θήρ, θηρίο, πάνθηρας
- ferrum: πρβλ. φεριτίνη (πρωτεΐνη που ρυθμίζει τον σίδηρο του οργανισμού)
- festivior (συγκρ. του festivus): πρβλ. φεστιβάλ
- fides· fiducia: πείθω, πίστη, πιθανός αυτοπεποίθηση
- fiducia· fides: πείθω, πίστη, πιθανός, αυτοπεποίθηση
- fidus ≠ infidus· fides, fiducia· πρβλ.con-fido (cum+fido):πείθω, πίστις, πιστός, πιθανός, πεποίθηση.
- filiola: υποκορ. του filia
- fingo, ef-figies· figura (= σχήμα): πρβλ. φιγούρα
- finis > finalis: πρβλ. φινάλε, φιναλίστ
- foras: θύρα
- foris (foras): θύρα, θυρίδα, θυρέος, αθυρόστομος, θυρωρός
- forma: πρβλ. φόρμα φορμαλιστής, φορμαλισμός, φόρμουλα, φορμάρω, φορμάρισμα
- forte ·fortuna: πρβλ. φουρτούνα
- fortis: πρβλ. φόρτε (το δυνατό σημείο κάποιου)
- fortuitus ·fortuna: πρβλ. φουρτούνα
- fortuna: πρβλ. φουρτούνα, φουρτουνιασμένος

- frigidus: ρίγος
- fructus: πρβλ. φρούτο (φρουτιέρα, φρουτόκρεμα)
- fuga ≈ φυγή (φευγαλέος, αποφεύγω, προσφυγή, αναπόφευκτος)
- fugio ≈ φεύγω (φευγαλέος, αποφεύγω, προσφυγή, αναπόφευκτος)
- fugitivus = φυγάς < fugio ≈ φεύγω (φυγή, φευγαλέος, αποφεύγω, προσφυγή, αναπόφευκτος)
- fugo < fugio· fuga ≈ φυγή (φευγαλέος, αποφεύγω, προσφυγή, αναπόφευκτος)
- fundamentum < fundo (= ιδρύω): πρβλ. φούντο, φουντάρω, φόντο, φονταμενταλισμός
- fundo: πρβλ. φούντο, φουντάρω
- fundo ≈ χύνω· τρέπω σε φυγή
- furor: πρβλ. φουριόζος, φούρια (η πιεστική βιασύνη)
- futurus (μετοχή μέλλοντα του sum): πρβλ. φουτουριστικός, φουτουρισμός

G

- gaudeo: γηθέω (= χαίρομαι), γαῦρος (= υπερήφανος, αλαζόνας)
- gelidus < gelo: πρβλ. γέλη, τζελ, ζελέ, (τ)ζελατίνα
- genus ≈ γένος (γέννηση, απόγονος, γενναιότητα, γνήσιος, νεογνό)
- gero: πρβλ. γερούνδιο
- gigno (= γεννώ) < genus: γίγνομαι, γεγονός (γενέθλιος, γέννηση, γενναίος, γνήσιος, νεογνό, γόνιμος)
- gladius: πρβλ. γλαδιόλα (από το σχήμα) < υποκορ. gladiolus
- Graecus > Γραικός
- gravitas < gravis ≈ βαρύς ·graviter (βαρύτητα, βαραίνω, επιβαρύνω, βαριόμοιρος, βαρυχειμωνιά)
- graviter < gravis ≈ βαρύς (βαρύτητα, βαραίνω, επιβαρύνω, βαριόμοιρος, βαρυχειμωνιά)
- grex: ἄ-γείρω (= συγκεντρώνω), συναγερμός, αγορά, πανηγύρι, αγύρτης

H

- hiberna: hiemo, hiems ≈ χειμώνας, χιόνι
- homo: πρβλ. ουμανισμός
- honestas ·honor, honoro: πρβλ. onόρε
- honos (honor) > honoro: πρβλ. onόρε

I

- iaceo: κυρ. «είμαι ριγμένος»· αρχ. ἵεμαι: αφήνω, πάρεση, ύφεση, άφεση, δίεση, άνεση
- ianua < Ianus = Ιανός, ο θεός με τα δύο πρόσωπα (> Ιανουάριος)

- illustris < in-lustris· < *leuk-sna· πρβλ. λευκ-ός, λύχ-νος, λούστρο, λυκαυγές, λυκόφως (όσα προέρχονται από τη *λύκη= πρωινό φως, χαραυγή)
- imitor: πρβλ. ιμιτασιόν
- immortalis (in + mortalis = θνητός)· mors, morior: βροτός, ἄ-μβροτος, αμβροσία
- imperator: πρβλ. ιμπεριαλισμός, ιμπεριαλιστής
- imperitus ≈ άπειρος· im-peritus·periculum: πείρα (πείραμα, πειρατής, πειρακτήρι, πειράζω, πειρασμός, πειραματισμός)
- imperium: πρβλ. ιμπεριαλισμός, ιμπεριαλιστής
- impero: πρβλ. ιμπεριαλισμός
- impetus < peto: πετ-ώ, πί-πτ-ω < *πι-πετ-ω (πέταγμα, πετεινός, ποταμός, πτηνό, πτήση, πτώση, πτώμα)
- impleo ≈ συμ-πληρώνω ·com-pleo, plenus: πλήρης, πλήθος, πλησμονή, πληθώρα, άπληστος, άπλετος, πολύς, πολύπαθος, πολλαπλασιασμός, πλείστος, πλούτος, πλεονασμός, πλειοδοσία ·πρβλ. κομπλέ
- impono (in + pono): πρβλ. πόστο (βάζω κάποιον πόστα = επιπλήττω κάποιον)
- importo (in + porto)
- impotens (in-potens): πρβλ. δεσ-πότης = «κύριος του σπιτιού»
- inauditus (in + auditus)
- incola < in + colo = καλλιεργώ, κατοικώ, λατρεύω· cultura: agri-cultura < ager + cultura
- innumerabilis ·numerus:πρβλ. νούμερο
- inops: πρβλ. inopia, opes, copia < * co-opia = πλήθος: πρβλ. (φωτο)κόπια
- insidia ≈ ενέδρα: ἔδρα, ἔζομαι (= κάθομαι)· (καθέδρα, καθεδρικός)
- insidiator < insidiae: ἔδρα , ἔζομαι (= κάθομαι) (καθέδρα, καθεδρικός)
- instinguo: κυρ. κεντρίζω· αρχ. στίζω· πρβλ. ένσικτο (instictus) (στίγμα, στιγμή, δερματοστιξία)
- instituo (in + statuo = έγκαθίστημι): πρβλ. ινστιτούτο < institutum (προϊσταμαι, στάση, απόστημα, ιστίο, σταθμός, στάθμη, κατάσταση, σύλος)
- intellegenter (επίρρ.) < intellegens < intellego (inter + lego = καταλαβαίνω, κατανοώ): πρβλ. ιντελιγκέντσια (επιλέγω, συλλογή, λογισμός)
- intelligo: πρβλ. ιντελιγκέντσια (η ιδιαίτερη ομάδα των διανοουμένων)
- intro (ρ.) intra (πρ.) intus (επίρρ.): έντός, εντόςθια
- invenio (in + venio): Βαίνω (βάση, Βατήρας, Βήμα, Βάθρο, Βωμός)
- Iulus > Ιούλιος
- Iunius (< Juno) ≥ Ιούνιος

- lac ≈ γάλα, γαλακτοπούρεκο, γαλατόπιτα· πρβλ. λακτόζη
- lacrima < δάκρυ-μα < δάκρυον
- lateo: λα-ν-θάνω, λάθος (λήθη, λησμονιά, αλήθεια, λανθασμένος, λαθραίος)
- lano: λού-ζω, λου-τρό· πρβλ. λαβο-μάνο
- legio: πρβλ. λεγεώνα, λεγεωνάριος
- lego: λέγω (επιλέγω, συλλογή, λεξικό, λογισμός)
- liber: πρβλ. λιμπρέτο, λίμπρο ντ' όρο (= βιβλίο καταγραφής των ευγενών)
- liber, libera, liberum (≈ ελεύθερος) > libertas· libero: πρβλ. λίμπερο, λιμπεραλισμός (= φιλελευθερισμός), λιμπεραλιστής
- liberalis < liber, libera, liberum (≈ ελεύθερος) < libertas· libero: πρβλ. λίμπερο, λιμπεραλισμός (= φιλελευθερισμός), λιμπεραλιστής
- libero· libertas, libere (επίρρ.), liber, libera, liberum (≈ ελεύθερος): πρβλ. λιμπεραλισμός, λιμπεραλιστής, λίμπερο (= θέση ποδοσφαιριστή)
- libertas (≈ ελευθερία) < liber, libera, liberum (≈ ελεύθερος)· libero: πρβλ. λίμπερο, λιμπεραλισμός, λιμπεραλιστής
- libido: πρβλ. λίμπιντο
- locuples < locu-ples = «πλούσιος σε γη»· plenus: πλήρης, πλήθος, πληρώ, συμ-πληρώνω, πληθώρα, πλεονασμός, πλειοδοσία, πλησμονή, άπληστος, άπλετος, πολύς, πλείστος, πλούτος· πρβλ. κομπλέ
- longior (συγκρ. του longus): δολιχ-ός (= μακρύς), ενδελεχής (αυτός που γίνεται με διαρκή και άοκνη φροντίδα, επιμέλεια)⁹
- lumen ·luna, il-lustris: πρβλ. λευκός, λύχνος, λούστρο, λυκαυγές, λυκόφως (όσα προέρχονται από τη *λύκη = πρωινό φως, χαραυγή)
- luna: κυρ. «φωτεινή»· < *leuk-sna· πρβλ. λευκός, λύχνος, λούστρο, λυκαυγές, λυκόφως (όσα προέρχονται από τη *λύκη = πρωινό φως, χαραυγή)
- luxuria: πρβλ. λούσο

M

- magistra < magister < magnus ≈ μέγας: πρβλ. μάγιστρος (ανώτατο αξίωμα στην ύστερη ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο), μαέστρος, μάστορας, μαΐστρος
- magistratus < magister > μάστορας· πρβλ. μαέστρος, μάγιστρος, μαΐστρος
- magnitudo < magnus ≈ μέγας: πρβλ. μαέστρος, μάγιστρος, μάστορας, μαΐστρος
- magnus ≈ μέγας: πρβλ. μαέστρος, μάγιστρος, μάστορας, μαΐστρος
- malevolentia < male-volo ≠ benevolentia < bene-volo: βούλομαι (βούληση, βουλευτικός)

⁹[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%87%CE%AE%CF%82%0D%0A

- maneo· remaneo = μένω, παραμένω: πρβλ. μένω, επιμένω, μόνος, μονήρης, μονοκράτωρ
- marinus: πρβλ. Μαρίνα, μαρίνα, μαρινάτα, μαρινάρω
- marmor ≤ μάρμαρο
- Martius (< Mars = Άρης) ≥ Μάρτιος
- mater ≈ μήτηρ (μητέρα, μητρικός, μήτρα, μητριαρχία)
- materia: κυρ. «ξύλο»· πρβλ. μαδέρι. materialis = υλικός· πρβλ. ματεριαλισμός (= υλισμός)
- matertera < mater ≈ μήτηρ (μητέρα, μητρικός, μήτρα, μητριαρχία)
- matrimonium < mater ≈ μήτηρ (μητρικός, μητριαρχία, μήτρα, μητέρα)
- matronalis < matrona < mater: μητέρα, μητρικός, μήτρα, μητριαρχία
- maximus > μάξιμουμ·πρβλ. μαξιμαλισμός, μαξιμαλιστής, μάξι, Μάξιμος
- medeor: κυρ. «φροντίζω»· πρβλ. μήδ-ομαι
- memorabilis·memoria < meminī: μέμνημαι (μνήμη, μνήμα, μνημόσυνο, μνημείο, ανάμνηση, μνησίκακος, μνημονιακός)
- mens: (Από το ίδιο θέμα προέρχεται πλήθος αρχ. όρων, όπως *μαν-ία, μανθ-άνω, μένος, μνή-μη, αυτό-ματος*)¹⁰ μένος, μανία, μάντης, μνήμη, μούσα, μαθητής
- mensis ≈ μήνας: ημερομήνια, μηνιάτικο
- mercenarius·mercator: πρβλ. μερκαντιλισμός
- mereo: κυρ. «παίρνω το μερίδιό μου»· μέρ-ος, *μείρ-ομαι* (μερίδιο, μέριμνα, μάρτυς, μοίρα, μόριο)
- miles: πρβλ. μιλιταρισμός, μιλιταριστής
- militaris < miles: πρβλ. μιλιταρισμός
- mille άκλ.·πληθ. milia > μίλι
- minimus > μίνιμουμ·πρβλ. μινιμαλισμός, μινιμαλιστής, μινιατούρα
- minister: πρβλ. minimus > μίνιμουμ· πρβλ. μινιμαλισμός, μινιμαλιστής, μινιατούρα
- minor·minimus: πρβλ. μινόρε, μίνι
- miser·miseria, miseror: πρβλ. μιζέρια, μίζερος, μιζεριάζω
- mitto (σουπίνο missum) > μισεύω, μισεμός·πρβλ. κομισάριος, μισιονάριος (ιεραπόστολος καθολικής εκκλησίας)
- moenia: ά-μυνα·muri: πρβλ. μουράγιο
- mollis ≈ μαλακός > re-mollesco: μαλάκυνση
- monumentum ≈ μνημείο (< meminī)
- mora: πρβλ. μορατόριουμ (συμφωνία για αναστολή προκλητικών ενεργειών μεταξύ κρατών)
- morior·mors: *βροτός, ά-μβροτος*, αμβροσία, μόρτης

¹⁰Ετυμολογικό Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Γ. Μαμπινιώτη

- mortuus: *βροτός, ἄμβροτος*, αμβροσία
- mos: πρβλ. αμοραλισμός, αμοραλιστής
- motus < moveo: πρβλ. μοτέρ, μοτο-σικλέτα, μοτίβο, μοτοσακό, μοτοποδήλατο
- mugitus ≈ μουγκρητό
- multi: *μάλα* (= πολύ), *μᾶλ-λον*
- munio· πρβλ. moenia· (muri, -orum): άμυνα· (μουράγιο)
- murus (συνήθ. muri)· (moenia, munio): πρβλ. μουράγιο· (ά-μυνα)
- Musa ≤ Μούσα (μουσείο, μουσειακός, μουσειολογία)

N

- nascor ≈ γεννιέμαι < * gnascor· natus -i· *γί-γνο-μαι*, gi-gno (γένος, γέννηση, απόγονος, γενναιότητα, γνήσιος, νεογνό)
- natus > natura < nascor ≈ γεννιέμαι < * gnascor· natus -i· *γί-γνο-μαι*, gi-gno): πρβλ. νατουραλιστής, νατουραλισμός (γένος, γέννηση, απόγονος, γενναιότητα, γνήσιος, νεογνό)
- natura: naturalis = φυσικός· πρβλ. νατουραλισμός
- navis: *ναῦς* (navigo·nauta ≤ ναύτης· navicula: υποκορ. του navis)
- Neapolis < νέα πόλις
- nemo < ne + homo: πρβλ. ουμανισμός, ουμανιστής
- nex: *νέκ-υς*, νεκ-ρός, νεκροτομή
- noceo ·nex, necis: *νέκυς*, νεκρός, νεκροτομή
- nolo < ne + volo· πρβλ. malo < magis + volo ≈ *βούλομαι* (βούληση, βουλευτικός)
- nomen ≈ όνομα
- notus ≈ γνωστός· (μτχ. του nosco < (g)nosco): πρβλ. νότα (γνώση, γνώμη, ευγνώμων, γνωστός, γνώρισμα, απόγνωση, αναγνωστικό)
- novus ≈ νέος
- nox ≈ νύχτα
- numen: κυρ. «νεύμα»· πρβλ. νεύ-ω, νεύ-μα
- numerus: πρβλ. νούμερο
- nunc (επίρρ.): *νῦν*
- nuntio: πρβλ. νούντσιος (παπικός πρεσβευτής)
- Nympha ≤ Νύμφη

O

- obsigno· signum: πρβλ. σινιάλο
- oculus ≈ μάτι: *ὄπ-ωπα*, *ὄμ-μα* · πρβλ. τα κιάλια (οφθαλμός, όψη, ύποπτος, προσόψιο, πρόσωπο, μύωπας, σκυθρωπός)

- officium: πρβλ. οφίκιο ή οφίτσιο (τίτλος, αξίωμα)
- oleum: ἔλαιον (ελαιώνας, λιοτρίβι, ελαιογραφία, πετρέλαιο)
- opera: πρβλ. όπερα, οπερέτα
- opes: coria < * co-oría = πλήθος· πρβλ. (φωτο)κόπια· in-oría
- orpugno (ob + rugno): πύξ, πυγμή· πρβλ. μπουνιά (πυγμαχία, πυγμαίος, Πυγμαλίων)
- optimus: πρβλ. οπτιμισμός (στάση ζωής που προσδοκά καλή εξέλιξη των πραγμάτων)
- orior: ὄρ-νυμι, κονιορτός / κOURνιαχτός, κονιορτοποιώ, ούριος (=ευνοϊκός), ορμή
- ostium < os (= στόμα)

P

- paedagogus ≤ παιδαγωγός
- pars: πρβλ. η πάρτη (ο εαυτός μου, τα προσωπικά μου συμφέροντα), το πάρτι, παρτίδα
- parvus·raucus, raulus: παῦρος (παιδί, παιδικότητα, παιδότοπος, ομορφόπαιδο, μοναχοπαίδι, αθλοπαιδιά, παίζω, παίκτης, παιχνιδιάρης, παίγνιο, εκπαίδευση)
- pastor > πάστορας (= προτεστάντης ιερέας)
- pater ≈ πατήρ, πατέρας, πατερναλισμός, πατρικός, πατρίς, πατρίδα,
- paternus ≈ πατρικός < pater ≈ πατήρ: πατριαρχία
- patientia (υπομονή)· patiens < ratior (πάσχω) : πρβλ. πασιέντσα (πάθος, πάσχω, πένθος)
- patria ≈ πατρίς, πατρίδα, πατήρ, πατέρας, πατερναλισμός, πατρικός
- parvus·raucus, raulus: παῦρος (παιδί, παιδικότητα, παιδότοπος, ομορφόπαιδο, μοναχοπαίδι, αθλοπαιδιά, παίζω, παίκτης, παιχνιδιάρης, παίγνιο, εκπαίδευση)
- raulatim: πρβλ.raucus, parvus, παῦρος (παιδί, παιδικότητα, παιδότοπος, ομορφόπαιδο, μοναχοπαίδι, αθλοπαιδιά, παίζω, παίκτης, παιχνιδιάρης, παίγνιο, εκπαίδευση)
- raupertas < rau-per = φτωχός· πρβλ. raucus, παῦ-ρος [= λίγος, μικρό παιδί, σύντομος] (παιδί, παιδικότητα, παιδότοπος, ομορφόπαιδο, μοναχοπαίδι, αθλοπαιδιά, παίζω, παίκτης, παιχνιδιάρης, παίγνιο, εκπαίδευση)
- rectus: πρβλ. πέτο
- pecunia: κυρ. «ιδιοκτησία σε ζώα»· pecus -oris = ζώα, κοπάδι
- pellis: πέλ-τη, πελταστής, πέλ-μα
- pennatus: πρβλ. πένα
- perdo (per + do = δίνω): δί-δω-μι (δώρο, δωρεά, παράδοση, παραδίδω, επιδίδομαι, δωροθέτης, δόση, προδοσία, μισθοδοσία, αιμοδότης)
- pereo (per + eo ≈ εἶ-μι)[αμαξ-ιτός, προσ-ιτός, απρόσιτος, ιταμός (= αυτός που δείχνει μια προκλητική αναίδεια και περιφρόνηση¹¹), ισθμός, εισ-ιτήριο, εξιτήριο, αν-ιόν, ανεξ-ίτηλος]

¹¹[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/search.html?q=%CE%B9%CF%84%CE%B1%CE%BC%CF%8C&sin=all

- peritus: πείρα, periculum (πείραμα, πειρατής, πειρακτήρι, πειράζω, πειρασμός, πειραματισμός)
- permovéo (per + moveo): πρβλ. μοτίβο μοτέρ, μοτοποδήλατο, μοτοσικλέτα
- Perses: αρχ. Πέρσην
- persuadeo (per + suadeo): κυρ. «παρουσιάζω κάτι ως ευχάριστο» · πρβλ. suavis $\simeq$ ἡδύς, ηδονή, ηδύποτο, δυόσμος
- pes $\simeq$ πόδι: πεζῆ (ποδαρικό, ποδόλουτρο, τροχοπέδη, πεδίο, πεδιάδα, πέδιλο, πεζός)
- peto: πετ-ώ, πί-πτ-ω < *πι-πετ-ω (πέταγμα, πετεινός, ποταμός, πτηνό, πτήση, πτώση, πτώμα)
- philosophus· philosophia $\leq$ φιλόσοφος·φιλοσοφία
- piscatorius (< piscis = ψάρι): πρβλ. πισίνα: κυρ. «ιχθυοτροφείο»
- placeo: πρβλ. πλασέμπο (εικονικό φάρμακο που παράγει στον ασθενή την αυθυποβολή της βελτίωσης της κατάστασής του)
- plane < planus, -a, -um = ομαλός, καθαρός, σαφής: πρβλ. πλάνη (= ξυλουργικό εργαλείο), πλανίζω, πλάνισμα
- plebs και plebes: πρβλ. πλέμπα, η πλεμπάγια (ο όχλος)
- plenus: πίμπλημι, πληρώ, πλήρης, πλήθος, πλησμονή, άπληστος, άπλετος, πολύς, πολύπαθος, πολλαπλασιασμός, πλείστος, πλούτος, πλεονασμός, πλειοδοσία· πρβλ. κομπλέ
- Roeni < Φοίνικες [: η Καρχηδόνα ήταν αποικία των Φοινίκων· πρβλ. Punicus]
- poeta $\leq$ ποιητής (ποιέω-ῶ, ποίημα, ποιητικός, ποίηση)
- romum: πρβλ. πόμολο (από το σχήμα)
- Ponticus: υπερπόντιος, ποντοπορία, ποντοπόρος, ποντοπορώ
- pontus < πόντος (υπερπόντιος, ποντοπορία, ποντοπόρος, ποντοπορώ)
- populus: πρβλ. πόπολο (ο λαός υποτιμητικά), ποπολάρος, ποπ (κάτι δημοφιλές, για το ευρύ κοινό, εμπορική μουσική), Ποπ Αρτ
- porta > πόρτα
- possideo (potis + sedeo) : ἔδρα, ἔζομαι (καθέδρα, καθεδρικός)
- possum (< potis = ικανός, δυνατός + sum) : *esmi > εἰμί ·πρβλ. δεσ-πότης = «κύριος του σπιτιού», δέσποινα.
- praeceps < prae-caput = κεφάλι: πρβλ. καπιταλισμός (κεφάλαιο, ανακεφαλαιώνω, κεφαλαίος, περικεφαλαία, κεφαλάρι)
- pravus: πρβλ.μπράβος
- premo: κυρ. πιέζω· πρβλ. πρέσα, πρεσάρω
- pretium: πι-πρά-σκω (δημοπρασία, πρατήριο, μεταπράτης, πόρνη)
- primus $\simeq$ πρώτος: πρβλ. πριμοδότηση, πρεμιέρα, πρίγκιπας, πρίμος (αέρας)

- princeps > πρίγκιπας > πριγκιπάτο
- priscus: «προγενέστερος»· πρβλ. (pri-mus, prin-cers), πριν (προ-, πρώτος)
- proditor $\simeq$ προδότης < prodo $\simeq$ προδίδω (δόση παραδίδω, επιδίδομαι, δώρο, δωρεά, δωροθέτης, παράδοση, προδοσία, μισθοδοσία, αιμοδοτής)
- produco ·dux: πρβλ. δούκας > δουκάτο
- propago: προπαγάνδα < de propaganda fide = για τη διάδοση της πίστης
- propulso: πάλλω, προπέλα
- prorepro (pro + repro) $\simeq$ έρπω προς (κάποιο σημείο), έρπης, ερπετό
- providéo (pro + vídeo) · providentia > prudentia (video: *ιδεῖν* < *Φιδεῖν* ιδέα· πρβλ. βίντεο, βιντεοκάμερα) (είδος, είδωλο, ιδεολογία)
- prudentia < pro-videntia < pro + video / video: *ιδεῖν* < *Φιδεῖν*· ιδέα· πρβλ. βίντεο (είδος, ειδύλλιο, είδωλο, ιδεολογία)
- puer $\simeq$ παιδί· πρβλ. pullus = μικρό ζώο (< υποκορ. puerulus) > -πουλο(ς)
- pugillares: *πύξ*, πυγμή·πρβλ. μπουνιά (πυγμαίος, Πυγμαλίωνας)
- rugno < rugna: πυγμή· πρβλ. μπουνιά (*πύξ*, πυγμαχία, πυγμαίος, Πυγμαλίων)
- pulcher > pulchritudo: πρβλ. Πουλχερία
- Punicus · Roeni < Φοίνικες: η Καρχηδόνα ήταν αποικία των Φοινίκων
- runio: ποινή $\geq$ roena·πρβλ. πέναλτι

Q

- quattuor: *τέτταρες*
- quattuordecim (XIV) $\simeq$ δεκατέσσερις

R

- ratio: πρβλ. ρασιοναλισμός
- refero (re + fero $\simeq$ φέρω)· (διαφέρω, φερνή, φαρέτρα, ισοφαρίζω, φορέας, φορτηγό, φωριαμός αυτόφωρος)
- regina < rex (= βασιλιάς)· rego (= βασιλεύω), regius, -a, -um (= βασιλικός) > ρήγας, ρηγάτο
- regnum < rex, regina· rego (= βασιλεύω), regius (= βασιλικός) > ρήγας, ρηγάτο
- relinquo: *λείπ-ω*, *ἔ-λιπον* (λειψυδρία, ελλειπτικότητα, ελλιπής, λιπόσαρκος, υπόλοιπο, κατάλοιπα)
- remaneo (re + maneo): μένω, μόνος, μοναχός, διαμένω
- Remus < Ρώμος
- res: πρβλ. ρεαλισμός
- res publica: ρεπουμπλικάνοι (πολιτικό κόμμα των ΗΠΑ)

- *reseco*: πρβλ. σέγα
- *restituo* (*re* + *statuo* = ἀποκαθίστημι): ἴστημι (προϊσταμαι, στάση, απόστημα, ιστίο, σταθμός, στάθμη, κατάστημα, στύλος)
- *revoco* (*re* + *voco*) ·νοχ: ὅπα < *Φοπα* = φωνή· ἔπος < *Φεπος* (επικός, επύλλιο)
- *Romulus* < *Roma* < Ρώμη
- *rumor*: κυρ. «θόρυβος»· πρβλ. ὤ-ρύ-ομαι (= ουρλιάζω), ορυμαγδός (= δυνατός θόρυβος)

S

- *sano*: πρβλ. σανατόριο
- *satis* (επίρρ.): ἄδην< *σαδ-ην (αδρός, αδρομερής)
- *scamnum* ≥ σκαμνί: πρβλ. σκίμπους [= σκαμνί (στα αρχαία ελληνικά)]· πρβλ. σκαμπό
- *scopulus* < σκόπελος
- *scribo* ·*scriptito*: πρβλ. σκαρίφημα < σκάριφος = ὄργανο γραφής
- *scriptor* < *scribo* ·*scriptito*: πρβλ. σκαρίφημα
- *secrete*· *secreto* < *secretus* μτχ. του ρ. *se-cerno* ≈ κρίνω (ανακρίνω, απόκριση, έγκριτος, έκκριση, επικριτικός, πρόκριτος, υποκριτής)
- *secundus* < *sequor* ·*socius*: πρβλ. σεκόντο (έπομαι, επόμενος, οπαδός, επομένως, συνεπής)
- *sedeo*: ἔδρα , ἔζομαι (= κάθομαι)· (καθέδρα, καθεδρικός)
- *sedes*·*sed-eo*: ἔδ-ρα, ἔζομαι (= κάθομαι)· (καθέδρα, καθεδρικός)
- *senecta* < *senex* · *senatus*: κυρ. («συνέλευση γερόντων»)
- *septendecim* (XVII) < *septem* ≈ έπτά· (*septimus* ≈ έβδομος) + *decem* ≈ δέκα
- *septimus* < *septem* ≈ έπτά
- *sequester* < *sequor*: πρβλ. σεκόντο (έπομαι, επόμενος, οπαδός, συνέπεια)
- *serenus* < *sereno* = γαληνεύω: πρβλ. σερενάτα
- *servo*: ὀρῶ < *Φορῶ*· ὄραση, αδιόρατος: πρβλ. σερβιτόρος, σερβίρω, σερβίς, σέρβις, σερβίτσιο
- *servio* ·πρβλ. *servo*: ὀρῶ < *Φορῶ*: πρβλ. σερβιτόρος, σερβίρω
- *servitus* < *servus* (*servo*: ὀρῶ < *Φορῶ*· ὄραση, αδιόρατος): πρβλ. σερβιτόρος, σερβίρω, σερβίς, σέρβις, σερβίτσιο
- *servus*: κυρ. «φύλακας»· πρβλ. *servo*: ὀρῶ < *Φορῶ*: πρβλ. σερβιτόρος, σερβίρω.
- *Sextus* < *sex* ≈ έξ, έξι
- *sex et viginti* (XXVI) ≈ έξ καί είκοσι
- *siccus*: πρβλ. σέκος
- *signum*: πρβλ. σινιάλο
- *silva* < ὕλη (= δάσος): υλοτόμος

- similis $\approx$ όμοιος
- simulacrum $\approx$ ομοίωμα ·simul, similis
- simulatio < simulo ·dissimulo, similis $\approx$ όμοιος, simul, simulacrum $\approx$ ομοίωμα
- sine: άνευ
- socer: έκυρός = πεθερός
- socius: πρβλ. σοσιαλισμός, σοσιαλιστής [sequor, secundus: πρβλ. σεκόντο (έπομαι, επόμενος, οπαδός, επομένως, συνεπής)]
- solarium < sol $\approx$ ήλιος: πρβλ. σολάριουμ (ηλιακός, υφήλιος, ανήλιαγος)
- solitudo < solus, -a, -um (= μόνος): πρβλ. σόλο
- solus: solum·πρβλ. σόλο
- solvo: πρβλ. σβέλτος
- somnio < somnium < somnus $\approx$ ύπνος
- sonorus < sonus (= ήχος): πρβλ. σονάτα, σονέτο
- speculator: πρβλ. σπέκουλα, σπεκουλάρω, σπεκουλαδόρος
- spelunca < αρχ. σπήλυγγα, αιτ. του σπήλυγξ
- stabilis > stabilitas· πρβλ. stabilio (ρήμα, προέρχεται από τη ρίζα του ίστημι: στη-, στα-) σταθερός, σταθερότητα σταθμός, στάθμη (διάσταση, απόστημα, προϊστάμενος, ιστίο, απόσταση, κατάστημα, στύλος)
- stella $\approx$ αστέρι
- stilus: πρβλ. στιλέτο, στιλό
- sto: στάσις, ίστημι · πρβλ. σάνταρ (σταθερός, αερόστατο, προϊστάμενος, ιστίο, απόσταση, σταθμός, στάθμη, κατάστημα, στύλος)
- strangulo $\leq$ στραγγαλάω = στραγγαλίζω
- studiose (επίρρ.) < studiosus· studium: πρβλ. στούντιο
- studium: πρβλ. στούντιο
- suavitas < suavis = γλυκός: άδύς (ήδύς) < σFαδύς: ηδονή, ηδυπάθεια, ηδύποτο, δυόσμος
- succurrit (sub + curro): πρβλ. κούρσα, κούριερ
- sumus, sunt: *esmi > είμί
- summus: πρβλ. η σούμα
- super (πρόθεση) $\approx$ ύπέρ > supero
- sutor < suo = ράβω: πρβλ. κο-στούμι

T

- tabernaculum: υποκορ.του taberna > ταβέρνα
- templum > τέμπλο
- tempus: πρβλ. τέμπο (ρυθμός)

- teneo: τείνω, τόνος, τένοντας, τάση, τανάλια
- terra: κυρ. «ξηρά»· *τέρσομαι* = ξεραίνομαι· πρβλ. τερακότα
- terror $\simeq$ τρόμος: *τρέω*, *τρέμω*, τρομερός
- tertius $\simeq$ τρίτος
- tragoedia $\leq$ τραγωδία
- tragula < traho: πρβλ. τρακτέρ
- traho: πρβλ. τρακτέρ
- transeo (trans + eo $\simeq$ *εἶμι*): πρβλ. τράνζιτ [αμαξ-ιτός, προσ-ιτός, απρόσιτος, ιταμός (= αυτός που δείχνει μια προκλητική αναίδεια και περιφρόνηση¹²), ισθμός, εισ-ιτήριο, εξιτήριο, αν-ιόν, ανεξ-ίτηλος, ιονιστής]
- transfero (trans + fero $\simeq$ φέρω): ενδιαφέρομαι, φορείο, φαρέτρα, ισοφαρίζω, αυτόφωρο
- trecenti < tres $\simeq$ *τρεῖς* + centum $\simeq$ *ἐκατόν*
- tres, tria: *τρεῖς*, *τρία*
- triumphus $\simeq$ θρίαμβος
- turba· turbo: τύρβη (ταραχή), τυρβάζω
- turbo: πρβλ. τούρμπο, τουρμπίνα· τύρβη (= θόρυβος, ταραχή), τυρβάζω
- turris $\simeq$ *τύρρις*, *τύρσις*, Τυρρηνός (= Ετρούσκος)
- tyrannus $\leq$ τύραννος

U

- unguis: *ὄνυξ*, *όνυχας*, νυχιά, ονυχοπλαστική, νυχοκόπτης
- unicus < unus = ένας

V

- velum: πρβλ. βέλο
- ventus: πρβλ. βεντάλια
- verbum: *έρῶ* < *Φερέω*· *ῥῆμα*, *ρήτορας*, *απόρρητος*· πρβλ. βερμπαλισμός (η χρήση εντυπωσιακών εκφραστικών σχημάτων), βερμπαλιστής
- vereor: κυρ. «βλέπω με φόβο»· πρβλ. *όράω* < *Φοράω*: *σερβιτόρος*, *σερβίς*, *σέρβις*, *σερβίτσιο* (όραση, αδιόρατος)
- verto: πρβλ. βερσιόν, βέρτιγκο (ίλιγγος, αίσθημα περιστροφής)
- vestis $\simeq$ *έσθής*· *ἔν-νυ-μι* < *Φεσ-νυ-μι*: πρβλ. βεστιάριο < *vestiarium* (εσθήτα, αμφίεση, ιμάτιο)
- vetustas: *vetus-eris* = παλιός· πρβλ. *veteranus* $\geq$ βετεράνος

¹²[Λεξικό Τριανταφυλλίδη] https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/search.html?q=%CE%B9%CF%84%CE%B1%CE%BC%CF%8C&sin=all

- victor· victoria: πρβλ. Βίκτωρ, Βικτωρία
- video: *ιδεῖν* < *Fiδεῖν* ιδέα, ιδεατός, ιδεολογία, είδος, είδωλο· πρβλ. Βίντεο, Βιντεοκάμερα
- viginti $\approx$ είκοσι
- vim: *ἰς* < *Fiς* (= δύναμη)
- vinco: πρβλ. Βίκτωρ, Βικτωρία
- vinum: *οἶνος* < *Foινος*
- virtus < vir: πρβλ. Βιρτουόζος (δεξιότηχνης)
- vita: Βίος, *βιόω*, -*ω*, βίωμα· πρβλ. Βιταμίνη
- vivo (ρ.) vīvus (επ.): Βίος, συμβίωση, αναβιώνω
- voco < vox· πρβλ. convoco (cum + voco): *ὄπα* < *Fοπα* = φωνή· *ἔπος* < *Feπος* (επικός, επύλλιο)
- volo $\approx$ *βούλομαι* > voluntas = βούληση: πρβλ. Βολонταρισμός (= Βουλησιαρχία)
- vox: *ὄπα* < *Fοπα* = φωνή· *ἔπος* < *Feπος* (επικός, επύλλιο)
- vulnero < vulnus: ουλή

Ημερομηνία τροποποίησης: 09/01/2023